

31 במרס, 2020
שר / 720916

לאחר "המבול" - מהיכן מתחילים

חז"ל לימדו אותנו "החכם עיניו בראשו", הפירוש הוא כי החכם חייב לחזות מראש את צעדיו הבאים.

אנו נמצאים, לכאורה, בתקופת מבול. כולנו עסוקים במחשבות של "כאן ועכשיו", אולם דבר אחד ברור: יהיה לכך סוף!!!

השאלה הגדולה היא האם בעת השמע "הגונג" לא נמצא את עצמנו, במובנים מסויימים בכאוס חדש כתוצאה מהשלכות ההדף של הכאוס שזה עתה הסתיים.

ישבנו (יותר נכון Zoomamnu) במשרד והעלינו תרחישים שראוי להתכונן להם מראש (זוכרים: "החכם עיניו בראשו").

א. קליטת החל"תניקים לעבודה - שובו הביתה

אין לדעת מה תהיינה הרגשות והאווירה אצל העובדים השבים מחל"ת. בהחלט יתכן שאצל חלקם יתעוררו רגשות קיפוח / טינה. יתכן וחלקם יחושו עלבון, באשר צוות אחר נותר על כנו בעבודה!!!

ההכנה לתרחיש שכזה מתחילה היום !! כבר בעת המבול. יש לשמר את הקשר האישי עם כל העובדים. חייבת להיות רשימה מסודרת. מידי יומיים יש לדווח לעובדים מה המצב בעסק / במשרד. דברים של מה בכך!

העובד חייב לחוש כי הוא חלק מהתאגיד. חובה להתארגן לכך. הצוותים שישובו לעבודה יחושו כי הם היו חלק מהתהליך - שותפים בהתאוששות.

חובת כל ארגון להבהיר: ההוצאה לחל"ת קשה היתה לארגון ממש כמעט כמו שהיתה קשה לעובדיו המסורים.

ב. קריסת הבטיחות הארגונית - IT

מיד עם חזרה לפעילות יש להתארגן לצעדי אבטחת המידע. בזמן המשבר יתכן והותרה הרצועה ... האפשרויות של התחברות מרחוק חייבות להבחן מחדש. מחשבה מיוחדת חייבת להיות מוקדשת לאפשרות (שבאקראי) נצבר אצל גורמים מסויימים מידע שבימים מתוקנים לא היו נמסרים בידיהם. נקודה נוספת היא חשובה לחסימת פרצות נוספות. "הדברת" הפרצות הינה עניין דחוף. משרדנו ערוך ליתן סיוע, ככל שיתבקש.

ג. סקירה, מחדש, על פעילות התאגיד - עדכון סקרי סיכונים

המשימה הראשונית של כל ארגון היא עריכת סקרי סיכונים מחדש ולפחות בחינה מחדש של הסקרים הקיימים וביצוע העדכונים המתחייבים.

הדבר חייב להתבצע, מיידית, ביום הראשון לחזרה לשיגרה. נושא זה הינו בנפשנו. משרדנו ערוך לכך, תוך שאנו סוקרים כבר היום מי הם התאגידים הקריטיים לעניין זה.

ברצוני להביא מספר דוגמאות מייצגות:

- בחינת סיכון לקוחות: מה התרחש אצל לקוחות מרכזיים בשל משבר הקורונה. מה ההשפעה על התאגיד.
- בחינת סיכון ספקים: לדוגמא, האם יש ספק קריטי לארגון שלא יוכל לעמוד בהתחייבות? לדוגמא נוספת: בטחונות. דוגמא נוספת: מדיניות אשראי.
- סיכוני IT: כפי שפורט.
- בחינת קיום ביטוחים תואמים לרבות לאירועי מעילות והונאות.

ברצוני להדגיש כי נושא סקר הסיכונים יהפך להיות ה... נושא החשוב ביותר בכל ארגון רציני. הדוגמאות שהובאו הן ראשוניות בלבד. אנו ערוכים ליתן מענה.

ד. שינויים כלכליים בארגון

להלן נקודות לחשיבה:

- האם כל ההתחייבויות הקודמות של הארגון - הן עדיין רנטביליות.
- האם ישנה (כתוצאה מהמשבר) דרך חוקית לצאת מההתחייבות.
- האם התאגיד עצמו מסוגל לעמוד בהתחייבויות הן העסקיות והן לבעלי אגרות חוב / בנקים / קובננטים (האם התאגיד מסוגל "לשרת" את התחייבויותיו, מה הם הצעדים המשפטיים הדרושים). סקירה (מהירה) אמורה להתבצע יחד ובשילוב מלא עם בכירי התאגיד.

ה. סיכום

הנושא רחב מיני ים! ניסיתי להעלות על קצה המזלג מקצת מהאתגרים. חשוב לזכור! עברנו את פרעה ... חייבים להתארגן ליום שאחרי. בריאות!!

בכבוד רב,

שמואל רוזנבלום, רו"ח, CIA
מוסמך במשפטים, LL.M
רוזנבלום-הולמן, ושות'
רואי חשבון